

Vojaki, ki so bili priča, so mi v Visu pripovedovali, da so kmetje v Visu, ko so videli, da se naše ladije proti sovražniku pomikajo, na neki griček prisopli, kamor se je bila Viška posadka umaknila; tū so na kolena padli in z povzdignjenimi rokami Boga milosti prosili za nas, katerih nas je bilo veliko manj kakor sovražnika.

21. julija popoldne je v Visu bil pogreb umrlih; na večer smo zapustili Vis in danes zvečer smo zopet bili v Fasani.

Mnogo bi Vam imel še povedati, ali mudí se, da to pisemce oddam. Le to še rečem, da je brodovje naše ta dan čuda čuda veliko dovršilo, in ta pot za osobito avstrijske in še posebej za jugoslovanske interese. Mi smo gospodarji sinje Adrije; Italijana menda ne bode več, zato tisočerni živio in slava našem Tegethofu!¹⁾

Ta zmaga je bila zares slavna za Avstrijo, tem bolj, ker naše cesarstvo ne išče dobička na morju, ampak ima mornarico samo za brambo. Od te zmage prešinja našo mornarico pogum in neustrašenost in dandanes je v primeri z

¹⁾ Pismo ima podpis: Na morju 22. julija 1866. Umekov G.

drugimi državami jako dobro razvita. — Avstrija je pridobila zmago pri Visu, ko se je že bilo začelo s Prusijo pogajanje za mir. Vršil se je sicer še boj na Tirolskem, v Judicarijah, v Val de Ledro in v Val Sugana, a kmalu potem se je sklenilo premirje, in iz premirja se je rodil stalni mir, ki ga uživamo sedaj zaradi modre in miroljubne vlade našega presvetlega cesarja že 25 let. Res je bila Avstrija v onem letu na severu nesrečna, a zmaga nad nemirnim laškim sosedom je pomagala zaceliti ono bridko rano. Tudi so prav te zmage pripomogle, da ta naš sosed nima več toliko poguma za nove boje z našo državo.

Mnogo vojakov je padlo na laških tleh in spomenik na Visu krije trupla kakih 38 padlih junakov, a teh ne pomilujemo, ampak občudujemo njih ljubezen za domovino, udanost do cesarja.

Naj budi tudi ta spis tako ljubezen in željo, da bi Avstrija v bodočnosti bila mogočna zaščitnica miru, a tudi srečna zmagovalka nad vsemi sovražniki.

Tudi v srcu . . .

(K sliki na strani 297.)

Rosa biserna po drevju
V jutro se blesti,
V vrt pomladni, cvetja polni,
Déklica strmí.

Kaj li časa je, kar s snegom
Vrt je bil odet: —
Danes pa nešet precvita
V njem vonjivi cvet!

V vrt pomladni, cvetja polni
Déklica strmí,
Vrta cvetni kras pozdravlja,
Misli in molí . . .

Tudi v mladem srcu slednjem
Cvet izvabi čas,
Tisoč upov hrani v sebi
Njega zorni kras.

Tóda v vrtu cvet pomladni
Skoro se ospè:
Tudi v mladem srcu često
Bodri cvet zamrè!

M. O.

